

Abstrakt

Ve své diplomové práci se zabývám popisem prevalence užívání dvanácti tabákových výrobků v populaci pražských středoškoláků. U těchto tabákových produktů mě také zajímají rozdíly v jejich užívání s ohledem na pohlaví a typ školy, zjišťuji tedy rozdíly v jejich užívání mezi děvčaty a chlapci a mezi studenty gymnázií a středních odborných škol. U nejužívanějších produktů – u klasických cigaret, elektronických cigaret bez nikotinu, elektronických cigaret s nikotinem a u zahřívání tabáku zjišťuji také rozdíl v intenci jejich užívání do budoucna mezi děvčaty a chlapci a mezi studenty gymnázií a středních odborných škol. Dále se zabývám jedním z nejdůležitějších faktorů kouření - vnímanou rizikovostí tabákových produktů a sleduji, jakým způsobem vnímaná rizikovost běžné cigarety, elektronické cigarety a zahřívání tabáku ovlivňuje jejich užívání a intenci je v budoucnosti užívat pražskými adolescenty. Hlavním cílem mé diplomové práce je prokázat vztah mezi vnímanou rizikovostí tabákových produktů a jejich užíváním a záměrem užívat je v budoucnosti. Data bylo možné získat díky spolupráci se středními školami v hlavním městě Praha, konkrétně ve spolupráci s místními metodiky prevence. Díky této spolupráci bylo zjištěno, že mezi dívkami a chlapci neexistuje rozdíl v užívání tabákových výrobků kromě klasické cigarety, která je dívkami užívána více než chlapci. Mezi studenty gymnázií a středních odborných škol existuje rozdíl v užívání každého z dvanácti produktů, přičemž studenti středních odborných škol užívají každý z produktů více než studenti gymnázií. Rozdíl v intenci užívání tabákových výrobků mezi děvčaty a chlapci byl také prokázán, a to u klasické cigarety, elektronické cigarety s nikotinem a zahřívání tabáku. U elektronické cigarety bez nikotinu se rozdíl v intenci užívání mezi děvčaty a chlapci neprokázal. Mezi gymnazisty a studenty odborných škol se prokázal rozdíl v intenci užívání tabákových výrobků u všech čtyř zmíněných produktů. Dále se prokázalo, že u jedinců, kteří považují klasické cigarety, elektronické cigarety a zahřívání tabáku za škodlivý, existuje menší pravděpodobnost jejich užívání a intence užívat je v budoucnu. Zabývat se tímto tématem považuji za důležité, protože v České republice neexistují výzkumy, které by se zabývaly podrobnou prevalencí užívání tabákových výrobků a vnímanou rizikovostí tabákových výrobků jako faktoru užívání a intence užívání tabákových výrobků.

Klíčová slova

Tabákové produkty, užívání, intence užívat, vnímaná rizikovost, adolescenti, gender, typ školy